

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Klerikalni navihanci.

Sklicanje deželnega zbora postane torej zopet nemogoče. Nemogoče vsled tega, ker nečejo klerikalci odnehati od obstrukcije.

Kakor znano, je deželni odbor vprašal vse tri deželnozborske stranke, če hočejo dopustiti mirne in stvarne obravnave, na kar se meseca septembra skliče deželni zbor.

Narodno-napredni poslanci so sklenili izjavo, v kateri so priznali redno zborovanje deželnega zbora za eminentno in brezpogojno potrebo dežele in prebivalstva ter se izrekli za sklicanje deželnega zbora s pogojem, da pridejo na razpravo pred vsem oni predmeti, katere je imel deželni zbor obravnavati že v zadnjem, nagloma zaključnem zasedanju, kakor tudi vse one predloge, katere bi utegnil deželni odbor predložiti v novem zasedanju.

Iz te izjave izhaja, da zahtevajo narodno-napredni poslanci redno in stvarno delovanje deželnega zbora, kakor to tirja korist cele dežele in vsega prebivalstva.

Klerikalci pa takega zborovanja nečejo. Boje se sicer odgovornosti, ki jih zadene, ako se uravnava Mirne ustavi, boje se volilcev, ki so pri tej uravnavi interesirani, ali rednega delovanja deželnega zbora vendar nečejo.

Na zgoraj omenjeni dopis deželnega odbora so klerikalci odgovorili:

»Katoliško-narodna stranka je zadovoljna, naj se skliče zasedanje deželnega zbora kranjskega v ta namen, da se sklene zakon o pokritju nadaljnjih stroškov uravnave Mirne. Zadeva se lahko reši v eni sami seji na isti način, kakor se je sklenil proračunski provizorij dne 30. grudnia 1901. . . . Razume se pa, da ta izjava velja samo ad hoc, t.j. za razpravo in sklepanje o navedenem zakonu in da naša stranka sicer vstraja na svojem, zadostno znanem stališču.«

Ali so navihani ti klerikalci! Rednega delovanja dež. zbora nečejo. Tega ne puste, da bi deželni zbor se bavil z vsemi potrebami dežele in prebivalstva, da bi rešil vse te obilne zadeve, ki čakajo rešitve in dovolil tiste podpore, ki jih dež. odbor ne sme dovoljevati. Pač pa hočejo, naj se skliče dež. zbor, da reši zadevo,

ki utegne klerikalcem postati nevarna.

To je kaj pripravno stališče, na katero so se postavili klerikalci. Toda, ko bi se poslanci udali, bi to pomenilo, da odločuje deželnozborska manjšina, katere zadeve se smejo rešiti, katere pa ne, in seveda bo dr. Šusteršič določil, da se smejo rešiti le tiste zadeve, na katerih je klerikalcem kaj ležeče, druge pa ne.

Takemu diktatorstvu dr. Šusteršiča se pa napredna stranka gotovo ne uda. Obstrukcija z izjemami v korist klerikalcev — ta bi bila res lepa!

Iz pogojev, ki sta jih navedli katoliška stranka in pa narodno-napredna stranka, je spoznati, da se ni doseglo tisto soglasje, ki je potrebno, če naj se skliče deželni zbor in je po naši sodbi nemogoče, da se skliče deželni zbor. Trpeli bodo tisti, ki so interesirani pri uravnavi Mirne, a zahvalijo naj se pri klerikalcih, ki nečejo dopustiti, da bi dež. zbor kaj storil tudi za druge kraje dežele. Vsa dežela je potrebna zakonodajnega delovanja deželnega zbora in zato naj klerikalci dopuste redno in stvarno delovanje dež. zbora o vseh zadevah ali pa naj se dež. zbor sploh ne skliče. Za škodo, ki nastane, ako se dež. zbor ne skliče, bodo odgovorni klerikalci, ker ti branijo delovanje dež. zbora.

Škofova graščina v Gornjem gradu — nekdanj in sedaj.

Škof Anton Bonaventura se je kapriciral, da mora postaviti svoje šolske zavode, kjer bi se naj slovenska mladež pripravila v fanatične klerikalne bojovnike. Dasi mu je takoj sprva nedostajalo v to potrebnega denarja in mu tudi v to razpisani občni harač ni donesel pričakovanih svot, vendar ni opustil te svoje nesrečne misli. Cemu tudi! Saj je še imel svoja obsežna posestva v gornjegradskem okraju na Štajerskem, katera edina — izrabljena do rafiniranosti — bi mogla še rešiti Antona Bonaventuro iz zagate ter omogočiti njegove projekte. Tu v gornjegradskem okraju stojé še prekrasni prostori gozdovi. Te izsekati in les prodati, iz tega bi nastal vir novih velikih dohodkov. Kaj to škofu, ako namestu bujnih gozdov, rastočih na kamenitih apnenskih tleh — nastanejo prave pravcate kraške goličave, kaj to njemu mari, ako materialno uniči celi, nekdanj po imovitosti toli sloveči okraj, samo da zadosti svoji kaprici in si utrdi svoje neomejeno go-

spodstvo med Slovenci ne glede na to, da baš s tem tira tisoče v gmotni pogin.

Sicer pa Bonaventura ni prvi med ljubljanskimi škofi, ki ravna tako, in sigurno tudi ne bode zadnji!

I

Škofje ljubljanski niso bili **nikdar** prijatelji ljudstva, bivajočega v njihovem graščinskem okolišu, ne za časa služnosti in robote, a tudi pozneje ne. To ljudstvo jim je bilo dobro samo za to, da so ga gospodarsko uničevali ter ga izsesavali do krvi. Zgodovina nam je za to živa priča. Neštetokrat so se morali kmetje braniti z orožjem v roki črnega kragulja, ki jim je hotel izpiti zadnji mozeg iz kosti. Toda ni treba misliti, da so se godili ti upori proti škofovi oblasti morda v dobi splošnih kmetjskih puntov, ampak v časih, ko je bilo povsodi drugodi po Slovenskem popolnoma mirno, kar je značilno dovolj, kako lepo in usmiljeno so vsikdar postopali ljubljanski škofje s svojimi podložniki. Zlasti hudi in neizprosni so bili trije upori. L. 1495 so ustali kmetje proti škofu Ravbarju, ker jih je neusmiljeno odiral in mučil kakor črno živino. Kmetje, boreči se za svoje pravice, so bili tako močni, da jih škof sam ni mogel ukrotiti, ampak se je moral obrniti na papeža za pomoč. Šele zloglasni papež Aleksander VI. jih je prisilil k pokorščini, zapretivši jim, da jih drugače takoj prekolne. To je seveda izdalo! Pomisliti je samo treba, kaj je takrat, v tistih temnih časih značilo papeževo prokletstvo, zlasti med kmetjskim ljudstvom.

Pod slavnim protireformatorjem Tomažem Hrenom, ki ni samó z vso vmeno zatiral in preganjal krivoverce, ampak tudi prav goreče sežigal **slovenske knjige** na grmadah — prav kakor v našem veku naš »prevzvišeni« Anton Bonaventura —, buknili ste kar dve vstaji. Prva se je pričela l. 1603 in je trajala cela dolga štiri leta. Na čelu upornikov so bili Ivan pl. Thaker pri sv. Ivanu, Luka Zalesnik na Ljubnem in Ivan Huber iz Celja. Tudi sedaj je prosil škof pomoči tako pri deželnem knezu, kakor tudi pri papežu. Kako **krivično** da je postopal škof s svojimi podložniki, dokazuje dejstvo, da je **papež**, oziroma **njegov odposlanec**, stal na strani upornih kmetov.

Splošni punt se je razvnel znova meseca majnika l. 1635 in sicer s tako silo, da škof Tomaž Hren ni mogel niti vbriniti, da bi razjarjeni kmetje ne požgali in ne oropali njegova gradova Rudnik in Vrbovec; da, celo grad Gornji grad je bil otet iste usode samo s tem, da je nemudoma sklenil z uporniki premirje. Tako je **delal sloveči „apostol Sloven-**

cev“, škof Tomaž Hren ne morda s krivoverci, ampak s svojimi **pravovernimi podložniki**, zakaj, hvala Bogu in čuječnosti škofovih valpetov in hlapcev, se ni mogel med škofove ovčice — saj je škof zares ravnal ž njimi kakor z ovcami t. j. kakor s pravcato živino — prikrasti nobeden — kozel, ki bi v osebi krivoverskega predikanta oznanjeval besedo božjo v slovenskem jeziku. Tako neizmerno je torej ljubil škof Hren svoje graščinske podložnike, da jih je tepel s škorpijoni in bil s palicami. Kdo bi tega ne verjel, saj že stari vek pravi, da, kogar Bog ljubi, tega tepe!*)

In tako je vzdihoval gornjegradski kmet tudi znanprej pod težkim jarmom škofovskih graščinskih gospodov. Krvavi upori se pač niso več pojavili; v to ni imel kmet — izmučen, izrabljen in izsesan do mozga — več dovolj moralne sile in moči. Vdal se je rezignirano v »božjo voljo« ter upal samo na od gospodov mu milostno obljubljeno srečnejše življenje — onstran groba. Šele, ko je napočilo burno leto 1848., ko je vzniknila, kakor cvetka iz tal, ideja **liberalizma**, proglasivši, da je tudi kmet človek, a ne, kakor se je do onih dob smatral, mrtva stvar, s katero se prosto lahko razpolaga, je jel tudi kmet, do sedaj zasuznjen podložnik gornjegradske graščine — neprostovoljno slobodnejše dihati. Prosvitljeni liberalizem leta 1848. je strl mahoma, dasi so morali pri tem teči tudi potoki krvi, okove in spono tisočletnega suženstva in robotanja. Vidiš, kmet gornjegradski, da si danes prost, da si na svoji zemlji svoj gospod, **zahvaljevati se imaš samo in edino le liberalizmu!** Le liberalizem te je rešil, ko si že sam obupal, vseh okov, v katerih si oklenjen zdihoval stoletja in stoletja, on te je šele postavil na lastne noge! Ako bi šlo po volji klerikalne gospode, bi moral še danes robotati na škofovih posestvih, še danes bi moral plačevati poleg drugih davkov desetino in druge dajatve in nemara še dandanes bi nevsmiljeno padal po tvojem golem hrbtu bič škofovih valptov. Ali razumeš sedaj, kmet gornjegradski, zakaj ljubljanski škofin duhovniki sploh tako strašno in strupeno sovražijo liberalizem in preganjajo z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi liberalce?! — Odpri oči in spregledi! — Ni pa treba misliti, da je škof izpustil kmeta iz svoje oblasti brez vsake odškodnine. Krščanska ljubezen in vzvišeni Kristusov nauk bi to pač velevala, saj mu je ubogi kmetič-trpin nad pol tisočletja robotal v potu svojega obraza, da je mogel on udobno in v razkošnosti živeti; toda taki gospodje imajo krščansko vsmiljenje navadno samo na jeziku, v dejanju pa, zlasti, kadar se tiče denarja, pa se bore malo brigajo zanjo. Samo v ožje m gornjegradskem okolišu so morali kmetje plačati škofu kot odškodnino 209.483 gld. starega denarja, takisto so plačali prebivalci v okolišu Rudnik in Vrbovec najmanj toliko, ako ne še več. Ako se

vpošteva, da je imel takrat denar več kot polovico večjo vrednost nego dandanes, se lahko izračuni, da so kmetje plačali škofu kot odškodnino v naši vrednosti **ogromno svoto dveh milijonov kron!** In zakaj se je porabil ta denar, bode marsikdo vprašal? Morda se je naložil za dobrodelne namene, morda se je celo izdal v razne prosvetne in narodne svrhe? Kaj še! Saj niti jeden ljubljanski škofov — častna izjema je samo vladika A. A. Wolf, ki je napravil vstanovo za izdajo obširnega slovenskega besednjaka, — ni imel srca za slovenski narod, še manje, da bi žrtvoval le eden vinar za narodne namene! Vsi ti ogromni novci so šli v — bisago! A navzlic odkupu kmetov je še ostal škofu najlepši del gornjegradskega okraja s prelepimi gozdovi in z bujnimi planinskimi pašniki, ki obdajajo, kakor železen obroč vsa kmet-ska posestva kroginkrog in jih kakor s kleščami tiščé ob tla.

V teh gozdovih pa poje sedaj škofova sekira nevsmiljeno svojo smrtno pesem in drevesa padajo in se prodajajo židu, seveda v večjo čast božjo in v vkrepljenje gospodstva njegove Prezvišenosti. Morda, morda pa bodo baš ta drevesa zapečatila fiasco gosp. Antona Bonaventure!

II.

Pri stavbah se potrebuje denarja, mnogo denarja, to je izkusil tudi škof Anton Bonaventura pri svojih zavodih. Kje dobiti potreben denar? — Škof, prebrisana glava, si je vedel pomagati. Odredil je, da se ima ves, v gornjegradskih graščinskih gozdovih se nahajajoči les posekati in prodati. Ker se je pa ta njegov ukaz izvajal preveč doslovno, namreč da se je sekalo vse brez razločka, kakor bi bril z britvijo, posegla je gozdna oblast vmes in je zabranila nadaljnje sekanje. Na kakšen način je škof izposloval zopetno dovoljenje, nam ni znano. Fakt je samo, da sedaj škof seka kakor v začetku **in da mu tega nikdo več ne brani!** Kakor znano, je na to Anton Bonaventura prodal ves ta les neki **Židovski** tvrdki iz Milana na Laškem, in sicer se je zavezal, da ji bode za dobo 15 let vsako leto na svoje stroške spravil okoli 10.000 m³ lesa do žage v Vrbovcu in da bode šele tukaj material izročil in prodal za določeno ceno. Ali se bo škof mogel te pogodbe držati, je za nas pravzaprav postranska stvar, ker pri tem bo imel samo on škodo in ako bo moral židovski firmi nazadnje še plačati visoke odškodnine, mu to kot zaslužen lekcijo prav iz srca privoščimo. Zanimivo pa je, da zatrjujejo vsi strokovnjaki brez izjeme, ki so izurjeni v lesni trgovini in ki natanko poznajo škofove gozde, da se je dal škof židom vjeti in da ne more na nobeden način pogodbe izpolnjevati. Skozi 15 let vsako leto izročevati gori navedeni kvantum lesa je baje toliko mogoče kakor pet krav za eden — groš! Bodi temu kakorkoli! Za nas je važno vprašanje, zakaj je škof prodal les baš Židu, Lahu?

V gornjegradskem okraju se je že od pamtiveka nahajala cvetoča trgovina z lesom; z okoli 300 žagami se je leto in dan rezal les ter izvažal po splavih daleč doli na Hrvatsko, v Slavonijo, Bosno, na Srbsko, da celó na Bolgarsko in Rumunsko. In

vsa ta trgovina je bila od nekda in je še v rokah domačinov, poštenjakov od nog do glave. Dasi ta trgovina ne nese, bogsi-gavedi koliko, vendar so si ti trgovci z marljivostjo in podjetnostjo sčasoma pridobili precejšno premoženje. Les so kupovali od kmetov, največ pa od graščine. No, in graščinski oskrbniki so radi kupčevali ž njimi, ker so trgovci les plačevali na mestu in so ga sami posekali ter spravili, sčemer je bilo oskrbnništvo rešeno vseh skrbi.

Nekaj let sem je jela trgovina z lesom tam doli na Hrvatskem pešati radi konkurence bosanskega lesa. Toda naši ljudje se te konkurence niso zbal! S solidnimi cenami in z izborna kakovostjo blaga so v kratkem času izpodbili tla bosanski konkurenci, da je sedaj savinsko blago po vseh trgih Hrvatske in Srbije na najboljšem glasu in v največji veljavi. Ker so bili že od nekda s škofovim oskrbništvom v kupčijski zvezi, nadejali so se, ko je šel škof tržiti z lesom »na debelo«, da se bode nanje kot stare odjemalce vsaj kolikor toliko oziral. Toda motili so se korenito! Naši ljudje pridejo daleč po svetu, vidijo marsikaj, in ker gledajo z odprtimi očmi in z zdravim razumom, priuče se marsičesar, skratka postanejo manj ali več napredni. To pa je velik greh, vsaj v očeh gospoda škofa! Domačini so hoteli škofu plačevati za m³ lesa na mestu v gozdu 9 K. Žid za isto ceno pa pri žagi. Prodalo se je židovski tvrdki in se ji je vrhu tega še napravila proti odškodnini 24.—30.000 gld. žaga na turbine, katera je škofa baje stala nad 44.000 gl. Škof je toraj prodal raje pod ceno laškemu Židu, nego domačinom in ne motimo se, ako trdimo, da je to storil, ker se je bal, da bi imel nemara od kupčije dobiček kak domač trgovec z lesom, ki morda nekoliko cika na napredno stran. Zato raje Židu, nego bratu Slovincu! Denar gre v tujino, mesto da bi ostal doma. Domače žage stojé, Savina ne nosi več splavov, le stotina vagonov odnaša blago tja doli na Laško; dobiček pa šteje Lah, a ne škof Bonaventura. Ta škof, ki se tako rad ponaša, da je prijatelj ljudstva, je uničil cvetočo trgovino celega okraja na ljubo tujcu, Židu. Toda zaslužen plačilo mu je že za petami! Mesto pričakovanega ogromnega dobička ima pri celem podjetju le — izgubo. Pri stavbi žage same je bilo treba doplačati 10.—20.000 gl., dosti lesa firma ne sprejme, prodati se mora za smešno ceno i. t. d. vse to stori, da škof, mesto da bi štel profit, leze v — dolgove. Splošno se ve, da bi rad najel večje posojilo; ali mu ga je kdo upal, se ne ve. To pa je znano, da se bodo Prezvišenemu ježili lasje, kadar bodo upniki prezentirali svoje menice in zahtevali plačilo. Bankerot pa je, pravijo, preje ali sleje neizogiben! In prav je tako! — Znani prefekt Korošec je rekel na shodu v Šmartnu pri Gornjemgradu, da je vzrok, da se ljudje iz našega okraja tako silno selé v Ameriko — šola, v kateri se človek nauči samo lenariti. G. Korošec bi resnico govoril, ako bi trdil, da je tega zla v zadnjem času mnogo posredno kriv — ljubljanski škof. Le poslušajte, bomo vam takoj dokazali! Graščina potrebuje pri sekanju in spravljanju lesa mnogo delavcev, sprva se je poskusilo s tujimi drvarji proti nizkemu

*) Ti podatki so povzeti iz knjige „Das Dekanat Oberburg“ spisal lav. prošt Ign. Orožen; kdor se hoče natančneje o tem poučiti, naj se priporoči g. prof. Kaspretu v Gradcu. —

plačilu, a ti niso bili za rabo. V službo so se morali izvabiti domačini, seveda pod dokaj višjimi cenami, da, priznati se mora, pod kraju neprimernimi cenami. Posledica tega je bila, da je sedaj vse, kar je umelo vihteti sakiro, zapustilo sedajno službo in ušlo h graščini. Kmetje pa so ostali brez moških poslov. Idi po kmetih in prepričal se bodeš: kmet je povsodi sam brez moških poslov. Kaj čuda, ako mu vpada pogum in se v množicah izseljuje v Ameriko.

Iz navedenih podatkov, ki pa niso še nikakor, zlasti ne za zadnji čas izcrpani, se pač razvidi, da je bila škofova graščina gornjegradskemu okraju nek daj in sedaj preje v prokletstvo, nego v blagoslov. —

Politični pregled.

Poraz Mladočehov na Moravskem.

Ker je mladočeški državni poslanec Martinek, zastopnik kmetijskega okraja Brno-Viškovo, odstopil, se je vršila te dni nova volitev. Mladočeški kandidat je bil kmet Ivan Pokorný, češko klerikalni pa dr. Jos. Koudela. Pokorný je dobil 246, Koudela pa 253 glasov. Klerikalci so torej zmagali z večino 7 glasov. Da se volitev ni vršila naravno, nego so morala igrati skrita sredstva, dokazuje dejstvo, da je imel pri zadnjih volitvah Mladočeh Martinek 316 glasov, dr. Koudela pa le 142. Da bi postal okraj tekom toli kratke dobe klerikalen, je nemogoče. Tudi za bodoče deželnozborske volitve na Moravskem se pripravlja hud boj s klerikalci.

Protiklerikalno gibanje na Češkem.

Češki radikalci, socialni demokrati in realisti so priredili o priliki češkega katoliškega shoda v Kraljevem Gradcu skupen shod, na katerem so govorniki vseh treh strank složno in enako govorili proti tendencam klerikalizma. Tudi v bodoče bodo hodile te stranke — zlasti v vshodnjem delu Češke — skupno v boj proti klerikalizmu. Na vshodu Češke je namreč klerikalizem jako močan. Škof Brynych in grof Nostitz sta na katoliškem shodu napadala francosko vlado radi izgona redovnikov in redovnic iz šol in proslavljala papeža kot posebnega prijatelja Čehov. Boj proti češkemu klerikalizmu se torej začne z vso silo.

Poseti vladarjev.

Vesti o posetu carja Nikolaja pri italijanskem kralju Viktorju Emanuelu so baje še mnogo prezgodnje. Dvomljivo je, če pride car še letos v Italijo. Poset je bil sicer že dogovorjen, še predno je prišel italijanski kralj v Peterburg, a čas poseta Nikolaja še nikakor ni določen. Gotovo je, da bo car kraljev gost na Kviralu. Ali pa se to zgodi že letos ali ne, pa še ni znano. Italijanski kralj je bil sedaj v Berlinu, se vdeleževal lovov ter raznih parad in poedin. Prinetti in Bülow sta imela seje. Ker je italijanska kraljica Helena v drugem stanju, se poset carja bržčas zavleče. Viktor Emanuel ima dvojce izletov dovelj in je utrujen.

Domače in razne novice.

Ljubljanski škof proti staroslovenskemu obredu. Naši katoliško narodni, od Boga postavljeni voditelji kažejo svoje narodnjaštvo stem, da pre-

ganjajo slovenski jezik in ga tirajo iz cerkve kolikor morejo. Nedavno tega je na prošnjo šentjakobsko-trnovske Ciril-Metodove podružnice dovolil trnovski župnik g. Vrhovnik, ricmanjskemu župniku g. dr. Požarju, da je v trnovski cerkvi daroval sv. mašo v staroslovenskem jeziku. Šenklaški katoliško-narodni so takrat pihali kakor gadje in se zlasti jezili na vzornega duhovnika in resničnega rodoljuba gosp. župnika Vrhovnika, ker je on pri tisti maši g. dr. Požarju asistiral. No, in sedaj se je oglašil tudi naš katoliško-narodni škof in izdal uradno odredbo, v kateri je rečeno med drugim: »Ako je tuji duhovnik obreda grško-iztočnega s staroslovenskim jezikom in pokaže potrebne listine svojega škofa, naj se mu dovoli opraviti tiha sv. maša; ne smejo se pa duhovniki grško-iztočnega obreda v naše cerkve vabiti, da bi tam službo božjo privatno ali celo slovesno obhajali; ako je bil tuji duhovnik našega obreda, pa je od njega prestopil h kateremu drugemu obredu (kakor gosp. dr. Požar), ne sme v naši škofiji maševati ne tiho, ne slovesno, ako nima za to izrečnega dovoljenja od knezoškofijskega ordinarijata«. Očividno je, da je ta odredba izdana vsled tega, ker je g. dr. Požar — ki je ravno tako katoliški duhovnik, kakor škof Jeglič — daroval v trnovski cerkvi sveto mašv staroslovenskem jeziku. Slovenščina jim smrdi, tem katoliško-narodnim in zato ji je škof s posebno odredbo zaprl kranjske cerkve, v katerih sme vladati samo latinščina. Ta odredba postavlja v pravo luč narodnjaštvo naših katoliško-narodnih, priča pa tudi, kako se šenklaška gospôda boji, da bi ljudstvo začelo zahtevati, naj se služba božja opravlja v razumljivem jeziku, v narodnem jeziku. In ta strah ni neopravičen! Morda pride že kmalu čas, ko se bo po Kranjskem razlegal klic: Proč z latinizatorji — dajte nam slovensko službo božjo!

Ponesrečen škofov svetnik. — Iz Žirov se nam piše: »Nova Domočina« v Ameriki trdi, da so slovenski liberalci svinjarji v besedah in dejanjih. »Slovenski List« je to amerikansko trditev z veliko slastjo ponatisnil. Da je trditev popolnoma opravičena, evo dokaza! Gosp. škof poslal je k nam znanega svetnika Lavriča, da bi našo občino odvezel liberalcem ter jo zopet spravil v klerikalno bisago. Možiček je res prišel k nam, pa se mu je pripetila mala nesreča. Prav kakor kravica, kateri so morali odsekati dolge parklje, pa so jo pri tem malo v živo in do kosti zasekali, tako skače sedaj naš debeloglebi Lavrič okrog in milo zdihuje po rahli svoji Sodražici. To pa vse zategadelj, ker se mu je pripetila mala nesreča, s katero se mu je v živo in do krvi zasekalo. Prišlo pa je takole: Tu vam sedi lepega dne v neki žirovski gostilni krepka vdova, mati Volšarica. In mati Volšarica prične, in sedaj poslušajmo, kaj je govorila krepka vdova, mati Volšarica: »Veste ljudje, govorila je krepka vdova, naš kaplan je fajn fant! Oni večer pijeja skupaj pri Petronu, in bilo je skoraj polnoči, ko sva nehala. Gospod so bili nekaj trdi, jaz pa tudi 'brez njega' nisem bila. Kar mi reko, če bi ne mogli spati pri meni, to se pravi, v moji hiši, da ne bote kaj napačnega mislili! Peljala sem jih to-

rej v svojo hišo, jim izzula čevlje ter jim slekla dolgo suknjo. Nato sem jim pripravila mehko posteljo na peči, kjer so prav sladko zaspali. Sama sem se pa tudi na peč vlegla, da bi gospod ponoči doli ne padli! Zjutraj ob štirih sem jih pa zopet zbudila ter jim pomagala čevlje obuti, ker so bili še vedno malo trdi! Vino pri Petronu je namreč preklicano dobro! Ko sem jim odpirala vrata, sem dejala: sedaj jih pa ne bom več vikala, sedaj te bom pa tikala! Pa nikari nič hudega misliti, naš Lavrič je fest fant!« Tako krepka vdova, mati Volšarica. Kakor blisk se je vse to razneslo po celi fari, in kar je nas dobrih katoličanov, se nas je zgražalo na tem, da kaplan ženske ni za jezik prijel. Če si je babnica vse izmislila, je groza; če je pa — res, kar je govorila, je pa še večja groza! Ali naš kaplan ni tožil Volšarice, pač pa je tožil tri dobre katoliške može, ki so se pohujševali vsled tega, da gospod Lavrič ni napravil na ta ali oni način konca škandalozni govorici! Vršila se je obravnava v Idriji! Zaslišala se je dolga vrsta prič in zaslišala se je tudi mati Volšarica. Končno pa je sodnik sodil, da je dognan dokaz resnice in oprostil je vse tri obtožence! »Nova Domočina« v Ameriki pa piše, da so slovenski liberalci svinje v besedah in dejanjih! Lavrič v Žireh, škofov ljubljeneec, pa prav debelo gleda; in mati Volšarica je po razpravi v neki idrijski gostilni jezno vdarila z roko ob mizo, rekoč: »Proklete duše, kaj vam mari, če kaplan k meni hodi!« Ježeš, mi v Žireh pa se tekuj smejama!

Dr. Šusteršič v Horjulu. V »Slovincu« smo zadnjič čitali »imenitno« poročilo o Šusteršičevem shodu v Horjulu. Kar strmeli smo, ko smo čitali, da je bil shod sijajen in da je bilo nad 300 udeležnikov. Pasja dlaka! — smo si rekli, Šusteršič je uprizoril znamenito demonstracijo proti vrhniški nezaupnici. Toda, ker »Slovincu« sploh nikdar ni verjeti, kajti »Slovenec« laže, kakor cigan, mu tudi to pot nismo verjeli in vsled tega natančno poizvedovali, kako in kaj je bilo v Horjulu. In prepričali smo se, da je »Slovenec« tudi to pot lagal. Shod je bil vse prej, kakor sijajen. Zbralo se je na shodu 54, čitaj štiriinpetdeset klerikalcev — od strani pa je Šusteršiča poslušalo 16 liberalcev. Torej ne 300, ampak 54 klerikalcev je bilo na shodu. O kaki nezaupnici ne vedo ljudje ničesar, pač pa je resnica, da so Horjulci po shodu prav neugodno sodili in govorili o Šusteršiču, ne morda samo liberalci, nego tudi klerikalci.

Kravar Drobnič — ljudski rešitelj. Zavedna Notranjska res nima sreče! Najprej je imela Zelena za poslanca, zdaj pa ima celo bloškega kravarja Drobniča. Ta Drobnič je reva vseh rev — domišlja si pa, da je mož na svojem mestu ter da ima celo vse potrebne sposobnosti, biti ljudski rešitelj. Planinski župan je nedavno tega v logaškem cestnem odboru povedal, če ima kdo kake želje, naj se le obrne do poslanca Drobniča, ta mu jih gotovo izpolni. To zaupanje v moč, vpliv in vglad bloškega kravarja je res ginljivo. Kakor čujemo, izvira to zaupanje od tod, da razpošilja Drobnič pisma, v katerih pozivlja ljudi, naj se le do njega obrnejo, on da jim že pomore. Morda bi ne bilo napačno, ko bi ljudje poskusili z Drobničem, potem bodo vsaj ve-

deli, kakó imenitnega poslanca da imajo, poslanca, ki je res pravi božji volek, četudi kupčuje le s kravami.

Novi tržaški škof dr. Nagl. Koj po prihodu v Trst je škof sprejel duhovščino, Predstavil mu jo je kapitularni vikarij Petronio in sicer v italijanskem jeziku in škof je istotako odgovoril italijanski. Ker je mej duhovniki tudi Slovencev in je cerkveni jezik latinščina, bi bil vsakdo pričakoval, da se bo to predstavljanje opravilo v latinskem jeziku. A to se ni zgodilo. Predstavljanje se je opravilo v italijanskem jeziku z očitnim namenom, žaliti slovenska narodna čustva.

Prošt gosp. dr. Elbert — pomožni škof v Trstu? Z ozirom na govorico, ki smo jo zabeležili te dni, da postane prošt Elbert, eventualno kanonik dr. Karlin pomožni škof v Trstu, piše »Edinost«: Kombinacija s proštom Elbertom bi morala biti izključena. Da ni nič drugega vmes — ali je — ne sodi prošt Elbert na to mesto že zato, ker je tudi on Nemec in bi naš narod te škofije ne mogel videti v njem svojega posebnega zastupnika in zaščitnika.

Novice z Jesenic. Piše se nam: Potujočega po širni naši domovini zanesel me je veter tudi v Jesenice. Reči moram, da je človek nekako presenečen, kadar pride prvokrat semkaj. Tu vam je vrvenje in šumenje kakor v kakem velikem mestu in domačini si tujca niti ne utegnejo od blizu ogledati. Vse dela . . . Delajo delavci, domači in tuji, delajo domačini, da spravijo svoje pridelke v denar, kajti v denar se spravi tukaj skoro vse. Kapa kosmata, take draginje ni niti na Dunaju kakor tukaj. Sadje je tako drago, kakor je bilo menda za časa sedmih egiptovskih suhih let. Tri češplje za 1 krajcar, drobna hruška 2—4 kr., grozdje 48 kr. kilo, ena breskev 6 kr. itd. — z vašimi precej »energičnimi« branjevkami tamdoli v Ljubljani ste torej lahko še precej zadovoljni. Nemškutari se tukaj kolikor se največ da. No, vsled tolerance na obeh straneh se da še precej izhajati. Ne da pa se tako lahko izhajati s hišnimi posestniki v Jesenicah, Savi in Javorniku, ki zahtevajo pretirane cene za stanovanja, dasi so ta stanovanja prava satira na vse zdravstvene in varnostne predpise. — Umevno je, da se vsled naraščajočega prometa tukaj tudi mnogo zida. Hiše pa so zgrajene tako slabo, da je v nekaterih, kakor sem se sam prepričal, zelo nevarno stanovati. Nekateri hišni posestniki mislijo menda, da se bo svet podrl že v prihodnjih petdesetih letih in so torej tudi svoje hiše po tem zgradili. Hudiča pa se morajo Jeseničani strašno bati, kajti skoro v vseh gostilnah se dobe le klerikalni listi. »Naroda« ni dobiti nikjer, še celo v stari, pošteni gostilni »Pri pošti« ga gostu več ne dajo v roke, dasi je bil svojčas vedno na razpolago. Bog pomagaj! Robinson.

Goška aféra. — Kakor je čitatelem znano, je stopila goška aféra v nov štadij. France Jerončič iz Goč, ki je bil radi te afére šest mesecev zaprt, je namreč razkril popolno resnico, ker je spoznal, da so ga pravi krivci prevarili in ga pustili na cedilu, naj on trpi za vse. Zdaj se vrši zasliševanje prič. Glede tega zasliševanja prič pa čujemo gorostasne posamičnosti. Preiskavo vodi sodni pristav Jurij Polenšek v Vipavi. No-

torično je, da je Polenšek strasten klerikalec in vrh tega še osebni prijatelj goškega kurata in krivoprisežnika Ferjančiča. Že z ozirom na to je jako čudno, da se je preiskava v taki zadevi njemu poverila. Sedaj pa čujemo, da Polenšek pritiska na priče, da zviija njih izpovedi in da gotovih, za kurata nepovoljnih izpovedi prič ne sprejema v zapisnik. V tem oziru so nam znani veloznačilni detajli. Z ozirom na to, da ima preiskovalni sodnik navadno proces v rokah tako, da ga lahko zasouče kakor hoče, z ozirom na to, da je Polenšek osebni prijatelj kurata Ferjančiča in da sploh v svojem uradnem poslovanju ne kaže potrebne objektivnosti, v tem slučaju pa da pritiska na priče in ne vzprejema na zapisnikih vseh izpovedi, je v interesu justične uprave, da se preiskava o goški aféri poveri drugim rokam.

„Obstrukcija“ v Seleh. Kakor je že znano, nečejo selški klerikalci dati napredni stranki nobenega svetovalca, do čim so naprednjaki, dokler so imeli večino, vedno lojalno postopali. Zdaj se poroča, da so bili napredni člani občinskega zastopa že v drugič kaznovani, ker so se pri volitvi župana in svetovalcev odstranili. Zdaj so bili kaznovani kar na 300 kron. To je kar grozno! Klerikalci upijejo, naj vlada posreduje glede deželnege zboraz; zakaj ne tudi glede občinskega zastopa v Seleh?

Občinske volitve v Kobaridu so bile pretečeni ponedeljek. Izvoljeni so sami naprednjaki. Svinoin Sužid sta dobila letos po dva zastopnika; do slej sta imela le po enega. Izvoljeni so vsi napredni prvaki. Klerikalci se niso upali na dan. Jih je sicer le peščica, ali kaplan je vsejedno vohal, ali bi se ne dalo, da bi se kaj pomešalo. Dobil je zasluzhen odgovor. — Le radi nekaterih oseb so bila razna mnenja, ali končni vspeh je tak, da moramo biti s stališča naše stranke popolnoma zadovoljni. Slava naprednemu Kobaridu!

Nezaslišana surovost celjskih nemških kričočev. Iz Celja se nam piše: Znanega češkega poslanca g. Radimského, ki se je vračal minuli četrtek na večer s sprehoda domov, je znani kričač Schich na nesramen način insultiral. Gospod poslanec je šel mirno svojo pot, ko se mu približa Schich in ga obsuje z najpodležimi psovskami, kakor: »Böhmischer Tepp, Trottel!« — Gospod Radimský se je hotel izogniti surovežu ter je stopil v bližnjo kavarno, a neolikanec mu je sledil ter mu grozil s pestmi, da ga pretepe, ako ne zapusti lokala. Le po intervenciji drugih gospodov se je posrečilo g. poslanca rešiti pred napadalcem. Pač so lahko ponosni celjski Nemci na svoje »barabe«.

Izgredi v Zagrebu. — Srbski list »Srbobrana«, ki izhaja v Zagrebu, je pred kratkim prinesel članek, v katerem je grdo zasramoval Hrvate. To je dalo povod velikim izgreedom. V nedeljo dopoldne se je zbralo več sto ljudi, med njimi zlasti mnogo dijakov, pred redakcijo »Srbobrana« in »Srbsko Banko«. Demonstrantje so razbili vsa okna in tudi redarje napadli s kamni. Prišlo je do boja, v katerem je bilo več oseb ranjenih. Rabuke z redarji so se ponovile še na raznih krajih mesta. Redarji so rabili sablje in poškodovali več demonstrantov. Šele čez

nekaj ur je policija napravila red. Areto- vanih je bilo seveda več oseb, med njimi tudi občinski svetnik Gašparović, ki pa je bil seveda takoj izpuščen. Demonstrantje so pobrali po vseh kavarnah list »Srbobrana« ter ga sežigali. Banko in trgovino Srbov Čaka ter Matijeveća straži policija na konjih. Vojaštvo je dobilo ostre naboje. Danes bo seja občinskega sveta. Hrvatje hočejo srbske trgovine bojkotirati. V ponedeljek zvečer ob pol 8. uri so se začeli novi izgredi. Na tisoče ljudi se je zbralo pred srbsko šolo, pred srbsko banko in pred hišo znanih Srbov Medakovića in Šumanovića. Razbili so vse šipe in demolirali mnogo srbskih trgovin. Policija se je trudila na vse načine, da bi razgnala izgreduke, toda ni mogla ničesar opraviti. Skoro polovica vseh redarjev je ranjenih in jih leži mnogo v bolnici. Ob pol 10. uri je bilo poklicano vojaštvo, iz Belovara pa se je poklical cel bataljon na pomoč. Bila je prava revolucija. Streljalo se je tudi iz revolverjev. Ogromna množica je šla po mestu in razdejala mnogo srbskih trgovin. Srbske hiše izgledajo kakor po kakem bombardementu. Šele po 2. uri ponoči je nastal mir. Izgredi pa se še ponavljajo.

Nesreča v Spod. Šiški pri Ljubljani. Vtorek ob 1/2 9. uri dopoldne je vozil Zupančičev hlapec s parom konj kamenje po šišenski cesti. Konja sta stekla mimo cerkvice in zavila na glavno cesto proti Seidlovi hiši. V istem hipu se je tod pripeljal 30letni posestnik in krčmar Jernej Šaleškar iz Lukovice pri Brezovici z biciklom. Odganjal je sitnega, v kolo zaletavajočega se psa ter ni mogel videti Zupančičevega voza. S kamenjem obloženi voz je Šaleškarkja podrl. Šaleškarkja so težko ranjenega spravili na stran, mu spirali rane in telefonično poklicali iz Ljubljane rešilni voz. Vzrok nesreči je nagla vožnja po klancu z nezaprtilim vozom, na katerem je hlapec sedel, potem pes, ki ima slabo navado, nadlegovati kolesarje in deloma seveda tudi kolesarjeva neprevidnost. Šaleškar bo svojo neprevidnost najbrž plačal z desno nogo.

Rubežen ponoči. V ponedeljek ponoči je na državnem kolodvoru v Spodnji Šiški rubilna komisija ustavila mesarja I. Mikliča, ki se je hotel odpeljati v Ameriko. Rubiti ga je dal neki tukajšnji trgovec. Rubežen je imela slab uspeh, dobili so pri njem le 99 krajcarjev ali 1 K 48 h. Mož se je odpeljal »v čeh« v Ameriko.

Za pogorelce v Martinjaku pri Cirknici je na predlog deželnege predsedništva daroval presvetli cesar iz svoje zasebne blagajne 6000 kron.

Za pogorelce v Martinjaku je daroval gospod Alojzij Pogačnik, župan, veleposestnik, trgovec in tovarnar v Cirknici 200 kron.

Ljudski učitelj, kateri vstopi v — semenišče. »Soča« piše: Čujemo, da vstopi ljudski učitelj Reščič, doslej nastavljen v Čepovanu-Vratih, jeseni v semenišče. Baje prestane neko malo skušnjo iz grščine in lantinsčine, na kar ga vsprejmejo v semenišče. Kolikor vemo, je absolvirar Reščič 2 ali 3 gimnazijske razrede ter učiteljšče v Kopru. Kot učitelj je bil goreč pristaš klerikalne stranke. Svoj čas sta pisala »Naša Sloga« in »Slovenski Narod«, da se nahajajo v centralnem semenišču v Gorici mladeniči, ki gimnazija

miti videli niso. No, že utegne biti resnica, da se je od koga še manj zahtevalo nego se zahteva od Reščiča! Ker smo že pri semenišču, naj omenimo, da se nam zdi, da tudi letos ne vstopi nikdo izmed tukajšnjih (goriških) gimnazijskih abiturientov v semenišče! Čudno, da Bog že drugo leto ni pokazal s prstom na nikoga, da bi ga izbral za duhovniški stan!!

Vseslovansko planinsko društvo. Priprave za ustanovitev vseslovanskega planinskega društva so že toliko dozorele, da se bo društvo lahko ustanovilo tedaj, ko bode vseslovanska razstava v Petrogradu.

Peklo in nebesa pred — sodiščem. V Zagrebu se je vršila že nekaj dnevi senzacionalna obravnava proti uredniku in pisatelju dr. Hinkoviću, ki je pri nekem predavanju o spiritizmu govoril tudi, kako izrablja neke vrste duhovščina strašilo pekla in vic v ta namen, da molze vernike. Urednik »Kat. Lista«, duhovnik Korenić, je tožil dr. Hinkovića radi motenja vere in hujškanja proti duhovščini. Ta razprava kaže vso perfidnost hrvatskih klerikalcev. Zagovarja se obtoženec sam, zastopa pa ga tudi dr. Potočnjak. V ponedeljek se je obravnava nadaljevala.

Posebnosti koledarjev. Začetek stolletja ne more biti nikdar v sredo, v petek ali v nedeljo. — Vselej po 20 letih pridejo isti delavniki na isti datum, tako, da je možno po dvajsetih letih rabiti isti koledar. — Januvar in oktober se začneta vedno z enakim dnevom, istotako april in julij. — Kadar je prestopno leto, pride prvi in zadnji dan v letu na isti dan v tednu.

Nezgoda mladega moža. — V Štrasfurtu sta se vzela on in ona. Dokler je bil še tisti »kozji čas«, se mladi možiček ni genil z doma. Naposled je vendar enkrat obiskal svoje samske tovariše v gostilni in ondi ostal precej pozno v noči. Ko je odhajal domov, so mu prijatelji privezali narejeno brado, češ, ali ga ženica pozna. Soprog je prišel v rožnem razpoloženju domov, prižgal luč ter se hotel slačiti. Toda, ko se je ženica prebudila in zagledala tujca v sobi, je prišla palico ter bila in bila moža po hrbtu. Nič ni pomagal, da je tulil: »Micika, Micika, Micika, to sem jaz!« Šele, ko je brado odtrgal, je iznenadena sklenila roke ter dejala jokaje: »Možiček, odpusti!« — »Seveda odpuščam«, je dejal, »ali to prvo korobačanje bi bilo vendar lahko malo milejše!«

Kitajsko pismo. — »Figaro« piše: Kitajska pisava izraža s slikami cele besede in stavke. Besedo »poroka« predočuje jako — čudno sedeča ženska z merjascem. Sploh je ženska jako pogosto v kitajski pisavi. Besedo »prepirati se« predočujeta dve ženski, obrnjeni proti sebi. Besedo »obrekovanje« pa tri ženske. »Žena« se naslika v kitajski pisavi takole: ženska, ki drži v roki metlo. Prasec, ki počiva pred šotorom, predstavlja »stanovanje.« Razven tega značilna »prasec« tudi skupnost vseh čednosti in obilje vsega. Ako pa je »prasec« suh, znači »tiskarsko pomoto.«

Zakonska tragedija. V Bogdaši, v Bosni se je zaljubil 30-letni oženjeni Jovo Katić v 23letno omoženo Maro Kosomaro, katera je vračala njegovo ljubezen. A ta ljubezen ju je naredila sebična in kruta. Sklenila sta namreč, da usmrtita Katićevo soprogo in potem še Marinega moža. Toda prva njiju žrtev, mlada, lepa Stana Katićeva, je opazila še dovolj zgodaj njune namere in je hotela svojo tekmovalko ustreliti, kar so sosedje zabranili. Sedaj so vsi trije pod ključem. Mara, njen ljubimec in njegova soproga.

Čudodelec in akcijonar. — »Nove Vremja« poroča: V Grojeck vodi nekaj let sem železnica, ki je last akcijskega društva. Železnica je zaslužila vedno mnogo denarja, ker so se vozili ljudje kar trumoma k čudodelcu, nekemu židovskemu rabinu v

Grojeck. No, ker je bil ta čudodelni rabi delničar podjetja, je ukazal, da se morajo vsi, ki hočejo od njega umnega sveta, pripeljati z železnico. Nedavno se je pa rabn sprl s podjetniki, zato je prodal svoje akcije, hkratu je pa tudi zapovedal svojim obiskovalcem, da se ne sme nihče voziti z železnico. In sedaj so vlaki vedno — prazni.

Recept. Emile Bè nassit, slavni Francoski slikar, je nekoč dobil za prodano sliko denar s priloženim pismom. Pisma ni mogel prečitati nihče, tako slabo je bilo napisano. Priporočili so mu tedaj nekega lekarnarja, ki je baje znal prečitati vsako pisavo. Benassit se je podal k njemu ter vprašal: »Kaj poročate k temu?« Lekarnar je nekaj časa motril pismo, potem pa se je oddaljil, nekaj časa iskal po predalčkih in končno prinesel pred slikarja stekleničico z neko rumenkasto tekočino ter dejal: »Velja tri franke, uživajte po navodilu!«

Izboren stražnik. — V Berlinu ima neki zlatar krasnega bernhardinskega psa kot stražnika v svoji prodajalni, ki ima na vnani strani omrežje, da vidijo ljudje po noči vanjo. Pes je celo noč v razsvitljeni prodajalni; kadar mu je dolgčas, odpre sam prvo omrežje in pazi strogo, kaj se godi na ulici. Za jed, ki mu jo včasih ponujajo ljudje, se niti ne zmeni, in naj bi bila še tako dobra, ker bi bila lahko zastrupljena.

Vsa občina na javni dražbi. Budimpeštanski uradni list javlja, da bodo prodana na javni dražbi vsa posestva občine Klapodija, ker ne plača neki ogrski železniški družbi dolga v znesku 10.000 K in poleg tega še narastle obresti in sodne stroške.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

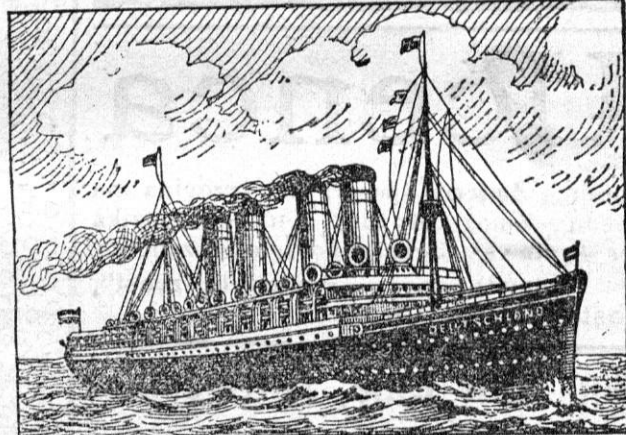
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1228—21)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

od južnega kolodvora takoj na desno.

Loterijske srečke.

Bрно , 20. avgusta.	88, 3, 67, 72, 58.
Dunaj , 30. avgusta.	40, 82, 44, 54, 35.
Trst , 23. avgusta.	77, 5, 8, 68, 30.
Gradeo , 30. avgusta.	2, 35, 26, 23, 61.
Praga , 27. avgusta.	66, 83, 57, 76, 74.
Lino , 23. avgusta.	84, 41, 57, 9, 28.

Tržne cene v Ljubljani

3. septembra 1902.

	K	č		K	č
Pšenica, 100 kg	20	—	Špeh povejen, kgr.	1	60
Rež,	16	—	Surovo maslo, „	2	40
Ječmen, „	13	—	Jajce, jedno „	—	6
Oves, „	16	—	Mleko, liter „	—	18
Ajda, „	14	50	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, „	15	60	Telečje „	1	40
Koruza, „	12	60	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	6	—	Koštrunovo „	—	90
Leča, lit. „	—	25	Piščanec „	1	10
Grah, „	—	40	Golob „	—	40
Fižol „	—	24	Seno, 100 kilo „	7	80
Maslo, kgr. „	2	50	Slama, „	7	—
Mast, „	1	50	Drva trda, klfr. „	8	20
Špeh svež, „	1	50	„ mehka, „	5	80

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Stanje hranilnih vlog:

16 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (13—21)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

Povsod po Slovenskem
in še čez mejo razširja se od
dne do dne poraba prave in
najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda
iz

I. jugoslov. tovarne za
kavine surogate

— v Ljubljani. —

Zahtevajte jo povsod!!

Čvrst deček

14 do 16 let star, ki ima veselje učiti se
mlinske obrti, **se sprejme takoj** v
službo mehaničnega mlina

Jakoba Travná

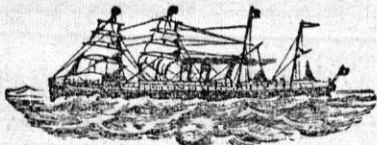
na Glincah pri Ljubljani.

Učenca

sprejme **takoj** špecerijska trgovina na
Bledu. Zmožnost tudi nemškega jezika
ter 4. ali vsaj 3-razredno šolo se zahteva.

Ponudbe pod: „Pošten in zvest“,
poste restante, Bled.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New York in v Philadel-
phijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali (2073—1)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Skrbno
izdelovanje

Preobleke Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

V najem se odda gostilna s prodajalno

ležeča tik cerkve. (1881—3)

Istotako se odda v najem mlin in žaga.

Kje? pove upravništvo »Rodoljuba«.

Salame

ogrske 170 gld., domače iz šunka 120 gld.
domače 1 gld., dunajske 80 kr. šunka
brez kosti (Rollschinke) 90 in 110 gld., suho
meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina
brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske
klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil na-
prej po povzetju in sicer le **dobro blago**

(1028—9) **Janko Ev. Sirc** v Kranju.

Zobozdravnik

med. univ. dr. Josip Berg

diplom. na c. kr. vseučilišču v Pragi, bivši slušatelj dunajske c. kr. zobozdrav-
niške vseuč. klinike (vladni svet. prof. dr. Scheff) in zobotehnik

Oton Seydl

bivši družabnik g. dra. Rado Frlana, zobozdravnika v Ljubljani
naznanjata, da sta **začasno svoj**

zobozdravniški in zobotehnični atelje

in sicer za čas do 1. novembra 1902 nastanila

v Špitalskih ulicah št. 7, 2. nadstr.

II. nadstropje.

II. nadstropje.

Kot prava
dobrota
in potreba za vsako družino se
izkazuje vsak dan bolj uporaba

**Kathreiner-
Kneippove sladne
kave.**

Nobena skrbna gospodinja naj se
ne pomišlja dalje uvesti to tečno
in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega na-
domestiča za zrnato kavo, kjer je ta
zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
se dobiva pristna samo v izvornih
zavoječkih z varstveno znamko
»župnik Kneipp«. Odprto odtehtana
ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.